

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 13/2026 15.6.2026

Seurakuntatalouksien taloushallinnon tehostaminen

Seurakuntatalouksien toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, ja samanaikaisesti taloudelliset resurssit asettavat monissa seurakunnissa entistä tiukempia reunaehtoja toiminnalle. Näissä olosuhteissa taloushallinnon tarkoituksenmukainen järjestäminen korostuu.

Kirkkohallitus kannustaa seurakuntatalouksia tarkastelemaan omia taloushallinnon käytäntöjään ja tekemään tarvittavia muutoksia toiminnan sujuvoittamiseksi ja prosessien sekä kirjauskäytäntöjen yhtenäistämiseksi. Epäolennaisiin yksityiskohtiin keskittymisen sijasta katse tulisi seurakuntatalouksissa kääntää talouden kokonaiskuvan hahmottamiseen ja ymmärtämiseen, taloussuunnitteluun sekä laadukkaaseen ja luotettavaan raportointiin päätöksentekijöille.

Olennaisuuden periaate ([KPL 1336/1997, 3:2](#))

Taloushallinnon tehostaminen onnistuu ottamalla käyttöön lain mukainen olennaisuuden periaate kirjanpidossa. Olennaisuuden periaate tarkoittaa, että kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä keskitytään niihin tietoihin, joilla on merkitystä päätöksenteossa. Tieto on olennainen, jos tiedon puuttuminen tai virheellinen esittäminen tilinpäätöksessä voi vaikuttaa siihen, mitä johtopäätöksiä lukija tilinpäätöksen perusteella tekee. Pienet ja merkityksettömät erät ovat epäolennaisia tietoja, jotka eivät vaikuta tilinpäätöksen antamaan kokonaiskuvaan seurakuntatalouden talouden tilasta.

Olennaisuuden periaatteen soveltaminen tarkoittaa esimerkiksi kustannuspaikkojen ja pankkitilien vähentämistä. Kirjanpitytö tehostuu, kun pienet ja merkityksettömät tai seurakuntatalouden yhteiset erät tiliöidään mahdollisimman yksinkertaisten tiliointikäy-

täntöjen mukaan ja kohdennetaan tarpeen mukaan lopuksi esimerkiksi vyöryttämällä. Kustannusten liian tarkka tiliöiminen ei ole oleellisuuden periaatteen mukaista. Kustannuspaikkojen ja pankkitilien karsiminen vähentää arjen työtä ja toimii tärkeänä pohjatyönä, joka helpottaa uuteen taloushallinnon järjestelmään siirtymistä lähivuosina.

Kustannuspaikkarakenteen järkevöittäminen – pääluokat, tehtäväalueet ja kustannuspaikat

Seurakuntien talous jaetaan pääluokkiin, joita ovat hallinto (PL 1), seurakunnallinen toiminta (PL 2), yhteiset seurakunnalliset tehtävät (seurakuntayhtymissä) (PL 3), hautaus toimi (PL 4) ja kiinteistötoimi (PL 5).

Pääluokat koostuvat [eri tehtäväalueista](#), joilla tarkoitetaan seurakunnan eri toimintakokonaisuuksia tai työmuotoja. Tehtäväalueet ovat kaikille seurakuntatalouksille samat ja tuotot ja kulut tulee kirjata niille samoin kirjausperustein. Näin varmistetaan tilastointitiedon luotettavuus koko kirkon tasolla.

[Kustannusten kohdentaminen](#) tehtäväalueille on sisäistä laskentaa, joka palvelee toiminnan ja talouden suunnittelua, valvontaa ja tiedolla johtamista. Tehtäväalueen avulla kirkon tilastopalvelusta saadaan tietoa tietyn tehtäväalueen tuotoista ja kuluista koko kirkon tasolla.

Tehtäväalueisiin tehtiin muutoksia 1.1.2023 alkaen, jolloin useita tehtäväalueita lakkautettiin pääluokista hallinto (PL 1) ja seurakunnallinen toiminta (PL 2). Seurakuntataloudet koosta riippumatta toivoivat tuolloin tehtäväalueiden vähentämistä, koska niiden suuren määrän ei koettu palvelevan käytännön toimintaa. Tästä julkaistiin [yleiskirje 17/2022](#). Tehtäväalue on kirjanpitojärjestelmässä kirkon tilastointia varten oleva tunnistetieto kustannuspaikan takana, jonka kirkon palvelukeskus muutti näiden tehtäväaluemuutosten yhteydessä. Kustannuspaikkoja ei ollut pakko muuttaa eikä vähentää uudistuksen myötä, minkä vuoksi monissa seurakunnissa muutokset jäivätkin tekemättä.

Yksinkertaisimmillaan, esimerkiksi pienissä seurakunnissa, jokaisen tehtäväalueen alla on ainoastaan yksi kustannuspaikka (minimivaatimus), mikäli kyseisellä tehtäväalueella on kuluja ja tuottoja seurakunnassa. Tämä on tilanne, johon pienessä seurakunnassa tulisi pyrkiä. Tällöin kustannuspaikan nimi kannattaa nimetä tehtäväalueen mukaan. Suuremmissa seurakuntatalouksissa, joissa on tarvetta tehtäväalueita yksityiskohtaisempaan seurantatietoon, tehtäväalueet sisältävät tyypillisesti useampia kustannuspaikkoja.

Muita huomioita kustannuspaikoista

Seurakunnalla tulee olla yhteisvastuukeräykselle oma tulosityksikkö, jotta yhteisvastuukeräys voidaan eritellä srk:n kirjanpidosta.

Rahoitustuottojen ja -kulujen 6-alkuisilla pääkirjatileillä sekä 5-alkuisilla tileillä käytetään **vain** tuloslaskelmaosan kustannuspaikkaa 1006010000/1016010000, jonka pääluokka on 6 rahoitustoimi ja tehtäväalue 601 tuloslaskelmaosa. Poikkeuksena ovat sisäiset korkokulut, jotka kirjataan käyttöomaisuuskohteen kustannuspaikalle. Käyttötalousosan 3- ja 4-alkuisilla tulo- ja kulutileillä ei tule käyttää tuloslaskelmaosan kustannuspaikkaa, sillä tällöin tulot ja kulut eivät kohdistu oikeille tehtäväalueille.

Käyttötalousosan 3- ja 4-alkuisilla tulo- ja kulutileillä käytetään vain pääluokkien 1-5 kustannuspaikkoja. Tuloslaskelmaosan kustannuspaikkaa 1006010000/1016010000 ei käytetä.

Kustannuspaikan lakkauttaminen käytännössä

Kustannuspaikkoja lakkautettaessa laitetaan päättymispäivä vuoden viimeiselle päivälle. Kustannuspaikan päättämistä pyydetään Kipasta Kipa+ -sivustolta löytyvällä lomakkeella. Kipassa voidaan asettaa päättymispäivä etukäteen, joten kustannuspaikkoja kannattaa alkaa käymään jo läpi ja ottaa huomioon muutokset talousarvion laadinnassa.

Talousarviossa budjetointi tehdään voimaan jäävälle kustannuspaikalle. Kustannuspaikkojen karsiminen tuo kustannussäästöjä ja helpottaa kustannusten kohdentamista esimerkiksi ostolaskujen tiliöinnissä. Seurakuntatalouden yhteisiä kuluja sisältävät ostolaskut kannattaa kirjata taloushallinnon kustannuspaikalle, josta kulut vyöryvät tilinpäätöksen yhteydessä muille tehtäväalueille.

Alla olevassa esimerkissä punaiselle merkityt kustannuspaikat voidaan yhdistää vihreällä merkattuihin kustannuspaikkoihin. Vihreiden kustannuspaikkojen nimet kannattaa muuttaa tehtäväalueen mukaisiksi (esim. 1001010000 Hallintoelimet ja 1001050000 Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto).

Kustannuspaikka	Kustannuspaikan nimi	Pääloukka	Tehtäväalue
1001010000	Kirkolliset vaalit	1	101
1001010101	Kirkkovaltuusto	1	101
1001010102	Kirkkoneuvosto	1	101
1001050000	Taloushallinto	1	105
1001050100	Tilintarkastus	1	105
1001050110	Henkilöstöhallinto	1	105
1001060000	Väestökirjanpito	1	106
1001070000	Jäsenkirjanpito	1	107
1001080000	Kirkkoherranvirasto	1	105
1001110000	Muu yleishallinto	1	105

Liitteessä 1 on esimerkki pienen seurakuntatalouden kustannuspaikkarakenteesta.

Pankkitilien karsiminen

Seurakuntatalouksilla on merkittävä määrä ylimääräisiä pankkitilejä, mikä on sekä tarpeetonta että kallista. Pankkitilien määrän vähentäminen pienentää seurakunnalle aiheutuvia kustannuksia. Pankkitilien lopettamisesta päättää kirkkoneuvosto tai taloudesta vastaava viranhaltija. Taseyksiköiden lakkauttamisesta päättää kirkkovaltuusto.

Taloussääntömallin mukaan seurakunnan perustoiminnoille riittää yksi maksuliikennepankkitili. Lainoja ja sijoituksia varten tulee kuitenkin olla oma pankkitilinsä, jos niitä on muualla kuin pääpankissa. Lisäksi omana taseyksikkönä hoidettavalla hautainhoitorahastolla tulee olla oma pankkitili.

Yhteisvastuukeräykselle ei ole tarpeen olla omaa pankkitiliä, vaan varoja voi seurata kustannuspaikan avulla. Erityiskatteisella rahastolla ei tarvitse olla omaa taseyksikköä eikä pankkitiliä, vaan kirjanpidon voi hoitaa seurakunnan taseyksikön alla.

Lisätiedot: taloussuunnittelupäällikkö Johanna Simpanen, johanna.simpanen@evl.fi ja Kirkon palvelukeskus (palvelupyynnöjärjestelmän kautta).

Kirkkohallitus

Niilo Pesonen
kansliapäällikkö

Johanna Simpanen
vt. osastonjohtaja

ISSN 1797-0326